

християнскитѣ държави, Турцитѣ си направили нова срѣдина отъ османски поселенци, които пазили старитѣ крѣпости и бодрували за тишината въ страната. Турскій началникъ въ Търново, както и въ много други градове се казвалъ съвсѣмъ по славянски: *Търнова войводасж*. Улицата прѣдъ конака и до сега се казва *Войводска*. Обаче, бившата Българска столица не били удостоена да бѣде поне самостоятелно административно срѣдище, а останжала унижена и подчинена подъ Никополскій санджакъ-бегъ; послѣдний пакъ се намиралъ подъ върховната власть на румелийскій беглеръ-бегъ, който отъ София управлявалъ почти цѣла Европейска Турция. Въ края на миналото и началото на настоящето столѣтие Търново е зависело отъ Руссенскій санджакъ-бегъ. По тая причина, тукъ е дохождалъ по цѣлога Тресепеклията, прѣди отиванието му въ Цариградъ да въскачи законния царь Султанъ Махмуда.

Споредъ свѣденіята на франтишкана Петра Богдана Бакшичъ, католически епископъ въ София, прѣзъ 1640 год. градътъ Търново билъ изобилень съ природни богатства; околнитѣ баири били насадени съ лозя, а ближнитѣ равнини били посѣти съ храни; риби се докарвали отъ Дунава, освѣнъ малкитѣ що ловили въ ближнитѣ рѣки. Мохамеданцитѣ и християнетѣ наброявали по 2000 къщи и по около 10000 д. жители. А защото и духовния животъ на народа билъ умъртвенъ слѣдъ унищожението на Търновската патриаршия прѣзъ 1570 год., християнетѣ имали грѣцко-български цѣвѣтъ. Тѣ говорили на двата языка, така щото лѣтописецътъ Богданъ билъ въ недоумѣние отъ какъва народност да ги счита. Въ близкото до Търново Арбанасе имало до 1000 къщи, жителитѣ на които говорили по грѣцки, при всичко че съсѣднитѣ села не разбирали ни дума отъ тоя языкъ. А Турцитѣ и Дубровчанетѣ въ града разбирали Грѣцки.

Турскій географъ Хаджи Калфа, описва Търново въ първата половина на XVII о столѣтие съ градището му Царювецъ, до тогава още увардено, съ рѣката и съ градинитѣ, съ една махала „правовѣрни“ и друга „невѣрни“, съ двѣ бани и осемъ джамии, отъ които главни и лични по своята архитектура били *Хисаръ-Джамиси* при градището Царювецъ и *Курушумлу-Джамиси* (съ петъ кубета) близо до Ферузъ-Бегова мостъ, по южното подножие на Царювецъ. Хаджи Калфа казва